

Побудова установи

Заняття, проведене Андреасом Дура

Субота, 20 листопада 2010 року

Запрошую вас на сьогоднішню Суботню проповідь. Сьогодні нашою темою є «Побудова установи», ця тема була в нас на останній конференції. Важливим питанням в нас було: як в цьому досягнути успіху? Як будувати успішно? Перед тим, як ми будемо читати, я би хотів запропонувати невелику вікторину. Ми маємо тут білу дошку на якій зображені знак плюс і знак мінус. Плюс — це позитивно, а мінус — негативно. Я покажу вам деякі вирази і терміни, а ви будете мені говорити, чи вони позитивні, чи негативні.

«Не переживати за своє життя». Це позитивно чи негативно? Одна особа говорить, що це позитивно, а дві негативно, тому я розміщу в негативній колонці.

«Померти». Де ми помістимо це?

[Аудиторія: по середині]

Ні, це не можливо. Це повинно бути або позитивним, або негативним. Ми можемо вибрати тільки одне з двох, тому, я ставлю це в негативну колонку.

Наступна фраза «Триматися за своє життя». Ви кажете негативно. Ми маємо багато негативних фраз сьогодні! Чи кожен погоджується, що це негативно? Добре, тоді ми помістимо це там.

«Втратити життя». Також негативно! Можливо нам треба закінчити цю вправу!

«Прославитись». Ви кажете, це позитивно. Тож ми маємо щось позитивне сьогодні!

«Залишитись одному». Негативне, добре.

«Принести рясний плід». Позитивно.

«Зберегти життя». Позитивно? Добре. Хто сказав, що це негативно? Ми маємо один голос за позитив, а один за негатив. Можу я почути ще одну думку? Позитивно. А ви? Інший теж каже «позитивно». Значить це мусить бути позитивно.

Отож, тут ми маємо ваші думки. Ми маємо три позитивні думки і п'ять негативних.

Давайте прочитаємо текст з Біблії.

«Ісус же їм відповідає, говорячи: Надійшла година, щоб Син Людський прославивсь. Поправді, поправді кажу вам: коли зерно пшеничне, як у землю впаде, не помре, то одне зостається; як умре ж, плід рясний принесе. Хто кохає душу свою, той погубить її; хто ж ненавидить душу свою на цім світі, збереже її в вічне життя. Кожен хто не переживає за своє життя, збереже його для вічності. Кожен хто хоче бути моїм учнем повинен слідувати за мною, тому що мій учень повинен бути таким як я. Як хто служить Мені, того пошанує Отець» (Івана 12:23—26).

Ви помітили, що тут Ісус розставив фрази трохи по-іншому, ніж ми? Я знаходжу це цікавим, тому що те як ми думаємо, не обов'язково сходиться з тим, що думає Ісус. Це стало очевидним сьогодні зранку. Давайте поспробуємо упорядкувати ці фрази після того, як ми прочитали цей текст.

[Андреас підходить для того, щоб упорядкувати цитати за допомогою аудиторії.]

Деякі з тверджень, очевидно, є позитивними. Проте, як на рахунок того, щоб не переживати за себе? Так, це позитивно.

«Втратити життя»? Ні, це все одно належить до негативної категорії, я скоро це поясню.

Ми маємо також інші негативні твердження: «Померти», наприклад.

Нам важко узгодити ці речі так, як це зробив Ісус. Він сказав: «Надійшла година, щоб прославитись». Він збирається померти, і в свою чергу принести рясний урожай. З другої сторони, триматися за життя означає втратити його, залишитись одному. І не переживати за своє життя означає зберегти його. Так Ісус це все пояснив.

Хтось сказав, що це протиріччя. Так це дійсно подібно до протиріччя. Як можна разом поєднати прославлення, смерть і рясний врожай? Також те, що триматися за життя означає втратити його, — теж схоже на протиріччя. Це парадокс. Так само як і той факт, що не переживати за своє життя означає зберегти його. Ми повинні зрозуміти, що являється законом самозбереження, який зберігає нам життя. Що це? Це не турбуватися про своє життя. Це померти. Іншими словами, закон самозбереження — це закон самопожертви. Не переживати ні за що в своєму житті — ось що може нам життя зберегти.

Тут йдеться про ненависть до життя: «Хто кохає душу свою, той погубить її; хто ж ненавидить душу свою на цім світі, збереже її в вічне життя» (Івана 12:25).

Мовою Нового Заповіту ненависть означає дещо інше, ніж на нашій мові. На нашій мові ненавидіти означає бути комусь ворогом і боротись з ним. Але в початковому значенні це не давати перевагу. Іншими словами, переклад який каже, щоб не турбуватись про своє життя, це кращий переклад, хоча і не дослівний.

І не турбуватись про своє життя має інше значення. Що мав на увазі Ісус коли говорив, що той, хто не переживає за своє життя, збереже його? Він мав на увазі, що кожен, хто готовий віддати своє життя, його збереже. Кожен хто готовий віддати його іншим, хто готовий віддати його на служіння, кожен, хто готовий померти за це, той збереже своє життя. Це те, що мав на увазі Христос. Це те, що ми повинні зрозуміти.

Закон самопожертви — це, фактично, закон добровільного служіння іншим. З людської точки зору, без слова Божого, це безглуздя. В людському розумінні самопожертва — це смерть. Повне служіння іншим не дає нічого, перш за все ви маєте зберегти себе. Отже цей принцип перевертається догори ногами. Люди говорять, що спочатку треба зберегти себе, а потім дбати про інших. Така ментальність світу.

закон самозбереження
=
закон самопожертви

Дві частини цієї фрази рівнозначні: закон самозбереження — це закон самопожертви. Це дуже дивно. Ісус сказав, що якщо Він помре, то його смерть принесе славу. Це принесе славу Богу і спасіння людству. Він сказав: «Я йду цим шляхом, так і ви повинні слідувати за Мною. Де Я йду, туди повинні йти і ви». Іншими

словами, тільки тоді, коли ми віддаємо своє життя на служіння, ми можемо його зберегти. На цьому робиться акцент знову і знову.

Цей принцип стосується також установ і особистого життя. Тільки той заклад, який служить іншим, може зберегти своє існування. Організація, яка перестає служити іншим, рано, чи пізно припиняє своє існування. «Рано чи пізно» означає, що результати не завжди видимі одразу.

закон самознищення
=
закон служіння собі

Протилежність цього принципу — це закон самознищення. Закон самознищення — це закон служіння собі. Іншими словами, якщо ми пробуємо спочатку служити собі, то в кінцевому результаті це нас зруйнує. В світі сьогодні служіння собі є домінуючим. Воно є найголовнішим. Ми всюди чуємо, що тільки той хто

служить собі, буде процвітати. Тільки в цьому випадку, ваша справа буде рухатись успішно. Але те, як світ котиться донизу, показує дуже яскраво, що це курс самознищення. Я міг вам розказати, про зруйнування навколишнього середовища, про проблеми в урядах, і недавні економічні труднощі тощо. Ці речі показують, що поступово наступає самознищення.

І чому? Це все результат мислення, що служіння собі першочергове.

Цікава думка була сказана під час останньої економічної кризи в США, під час приходу до влади нового президента. Економічна система цієї країни була на грані повного розвалу. Це було дуже реально. В той час головний банкір Алан Грінспен стояв перед слідчим комітетом, який досліджував причини цієї катастрофи. Він був дуже відкритим і ширим в своїх

висловах, він казав, що вони завжди думали, що слідування своїм особистим інтересам є необхідним для успіху. Це те, в що ми завжди вірили. Але так чи інакше це виявилось помилкою. Цей принцип не спрацював. Це було дуже цікавим твердженням, зробленим чоловіком, який більш ніж хто інший відстоював принцип, що егоїзм приводить до успіху, росту і процвітання. Але до цього не прийшло. Ісус ясно сказав, що це приводить до самознищення! Служіння собі — це закон самознищення.

Давайте прочитаємо цитату з *Христос — надія світу*:

«Христос дає урок самопожертви, який всі повинні засвоїти: „Той, хто любить свою душу, той погубить її; а той хто ненавидить сою душу в цьому світі, збереже її для життя вічного“. Ті, хто бажають принести плід, як співпрацівники Христа, повинні спочатку пожертвувати собою. Життя повинно бути віддане на служіння цьому світу. Самолюбство і корисливість повинні щезнути. Закон самопожертви — це закон самозбереження» (*Христос — надія світу*, с. [623.4]).

Очима світу, це є дуже дивна наука. Але це істина. Закон самопожертви — це закон самозбереження.

«Землероб зберігає своє зерно тим, що кидає його далеко від себе. Так і в людському житті. Давати — це жити. Збереженим, буде те життя, яке з охотою дається на служіння Богу і ближнім. Ті, хто ради Христа жертвують своїм життям в цьому світі, збережуть його для вічності.

Життя прожите тільки для себе, подібне до врожаю, який повністю використаний на харчування Він щезає і не дає прибутку. Людина має право зібрати для себе все, що тільки в її силах. Вона може жити лише тільки своїми інтересами. Але життя проходить і вона залишається з ні чим. Закон служіння собі — це закон самознищення» (*Христос — надія світу*, с. [623.4 — 624.1]).

Що стається із зерном, яке з'їдається? Давайте уявимо собі фермера, який, зібрав дві тонни зерна. Він має вибір: або з'їсти обидві тонни, або принаймні одну викинути знову. Але він голодний цього року, і він з'їдає все, замість того, щоб «викинути». Що стається? В першу чергу він харчується. Коли він їсть зерно, він отримує енергію, яка утримує його при житті. Ніби все добре. Все виглядає так ніби він успішний. Другий фермер, який також зібрав врожай дві тонни зерна, з'їдає тільки одну, а другу кидає знову в землю. Він і його сім'я мають дуже мало що їсти протягом року, майже голодують. Вони стають худішими і біднішими. Люди дивляться на двох фермерів і порівнюють їх. Той, хто з'їв все своє зерно, є більш успішним, чи не так? Але після одного, або двох років стане очевидною різниця. Фермер, який проїв все, немає нічого.

Цей урок дуже зрозумілий. Зерно, яке з'їдається, дає життя тільки на дуже короткий час. Є певний успіх, коли людина служить собі. Економіка досить тривалий час процвітала, але зрештою вона стала неспроможною. Єдиний шлях до стійкого життя — це віддати себе в служінні. Це є той спроможний шлях, який описує Христос. Можливо і є тимчасовий успіх в догоджанні собі, але зрештою це веде до самознищення.

Давати — це жити. А егоїзм — це смерть. Нам потрібно нагадувати про це собі знову і знову. Давайте прочитаємо ще з *Христос — надія світу*.

«„Бо хто хоче душу свою зберегти, той згубить її, а хто згубить свою душу ради мене, той збереже її.“

Самолюбство — це є смерть. Ні один орган нашого тіла не міг би існувати, якщо б його діяльність обмежувалась тільки ним одним. Якщо б серце не посилало животворну кров до руки і голови, вони би швидко втратили свою силу. Так і любов Христа, подібно до крові в організмі проникає в кожен орган Його таємничого тіла. Ми всі

давати
=
жити

егоїзм
=
смерть

залежимо один від одного, і та душа, яка відмовляється давати, повинна загинути. „Яка користь людині — сказав Ісус, якщо він придбає цілий світ, а душі своїй пошкодить? Або який викуп людина дасть за душу свою?“» (*Христос — надія світу*, с. [417.2]).

Ми бачимо цей принцип в наших тілах. Чи може хоч один із наших органів існувати окремо від тіла? Ні. Навіть серце, що качає кров усім органам тіла. Воно може існувати короткий час, так, як ми маємо якийсь успіх з зерном, яке з'їдаємо. Але в кінцевому результаті воно не може існувати саме. Для нього неможливо існувати за межами тіла. Це таємнича річ, дуже цікавий факт. І так як з тілом, так і в кожному аспекті життя. Все що живе для себе, помирає. І все що віддає себе, отримує життя.

Якщо ми будуємо установу, то я впевнений, що ми би хотіли служити іншим. Ось причина, по якій ми будуємо установу. Звичайно, є люди, які хочуть будувати установу для самозбагачення, але я думаю це не наша ціль.

Тож ви починаєте будівництво вашої установи з високим ідеалом служіння іншим. На початку ви багато жертвуєте. В світі це називається інвестиціями. Ви вкладаєте капітал дуже в великій кількості, відмовляючись від багатьох речей. Проте, через деякий час ви вже не впевнені, чи ваша установа усе ще є установою служіння, чи вже щось змінилось.

Установи часто створюються зі змішаними мотивами. З одного боку ми бачимо егоїзм, а з другого — служіння. Наше попереднє розташування фраз як негативне чи позитивне не є таким ясним. Хтось сказав, що можливо відповідь має бути посередині. Можливо, це не зовсім помилково. Деколи здається, що це повинно бути по середині. То як же: егоїзм, чи служіння?

Є один спосіб, як ми можемо побачити напрямок, в якому рухається установа. Ми прочитаємо текст з Біблії для того, щоб це краще зрозуміти:

«І сказав Він: Так і Боже Царство, як той чоловік, що кидає в землю насіння, і чи спить, чи встає він удень та вночі, а насіння пускає паростки та росте, хоч не знає він, як. Бо родить земля сама з себе: перше вруна, потім колос, а тоді повне збіжжя на колосі. А коли плід доспіє, зараз він посилає серпа, бо настали жнива» (*Марка 4:26—29*).

Це опис росту, який показує нам, що життя динамічне. Воно не є чимось статичним. Воно не існує просто собі століттями, подібно до скелі в пустелі. Можливо, скеля з часом роз'їдається погодою. Але це не є життя. Життя — це безперервний динамічний процес. Як тільки, щось перестає рости, воно помирає. Це необхідно дуже, дуже добре розуміти. Життя або росте, або помирає. Ми спостерігаємо це усюди. В певній мірі ми це можемо побачити навіть в неживій природі. Залишіть свій будинок порожнім, і через декілька років поверніться. Що ви знайдете? Багато речей будуть підлягати ремонту, буде багато пороку і бруду, можливо деякі тваринки потраплять в будинок і зроблять там безлад, речі будуть розбиті і не будуть працювати, і не будуть такими, як ми звикли раніше. Що стається? Все погіршується протягом часу.

Є тільки одна річ, яка не йде за принципом погіршення. Це життя, тому що життя — це постійний ріст. Є два основних початки, які ми можемо бачити навколо нас: життя, що є ростом, і нежива природа, яка погіршується, бо вона мертва. Така ж ситуація і в духовному світі. І так само з принципом успіху. Тільки ріст в кінцевому результаті приводить до успіху. Вивчення економіки відкриває нам такий же принцип. Країна, яка не росте, або росте економічно дуже повільно, зрештою стане гіршою для своїх громадян. Це вірно, але нам потрібно розуміти, що економічний зріст, який заохочується сьогодні, це ріст егоїзму і служіння собі. Цей вид росту зрештою приведе до того, що все зруйнується, як ми це бачили буквально декілька років тому, бачимо тепер, і, безперечно, будемо бачити в майбутньому. Закон егоїзму — це в кінцевому підсумку закон самознищення.

Але є один правильний принцип в цьому: ріст. Не буде ніякого успіху, якщо не буде зростання. Без росту ми не живемо. А якщо ми не живемо, ми помираємо. Це дуже чіткий закон. Давайте прочитаємо з *Наочних уроків Христа*.

«Розповідь про проростання насіння говорить про початок духовного життя, розвиток насіння — це прекрасна картина становлення християнина. Тут, як і в природі, немає життя без росту. Насіння яке пробилось із землі, або росте, або помирає. Його ріст мовчазний і непомітний, але тим не менше постійний. Таким є і розвиток християнського життя. На кожній стадії росту наше життя може бути досконалим для даного моменту, однак якщо Божа ціль про нас досягнута, безперервний рух продовжуватиметься. Освячення — це праця всього життя. В міру росту наших можливостей відбувається і розширення нашого досвіду і збільшується наше пізнання. Ми стаємо сильними нести велику відповідальність, і наша зрілість буде відповідати нашим перевагам» (*Наочні уроки Христа*, с. [65.2]).

життя
=
динамічна безкорисливість

І знову: життя означає динамічну безкорисливість. Це не лише тільки безкорисливість, вона динамічна. Іншими словами це безкорисливість, що росте. Ми це повинні розуміти. Життя — це не тільки самозречення. Це самозречення, що постійно зростає. Якщо самозречення перестає рости, то це перестає бути самозреченням.

«Рослина розвивається, засвоюючи те, що Бог дає їй для підтримки життя, вона заглиблюється своїми коренями в землю, вона вбирає сонячне світло, всмоктує росу і дощ, вона вбирає в себе життєві речовини з повітря. Так і християнин росте духовно, співпрацюючи з Божественними силами» (*Наочні уроки Христа*, с. [66.1]).

Він повинен рости, взаємодіючи з Божественними силами. Ісус пояснив цей принцип постійного росту в Євангелії від Луки:

«Коли дух нечистий виходить з людини, то блукає місцями безвідними, відпочинку шукаючи, але, не знаходячи, каже: Вернуся до хати своєї, звідки я вийшов. А як вернеться він, то хату знаходить заметену й прибрану. Тоді він іде та й приводить сімох інших духів, лютіших за себе, і входять вони та й живуть там. І буде останнє людині тій гірше за перше!» (*Луки 11:24*).

динамічна безкорисливість
=
ріст

Це дуже серйозне попередження. Іншими словами, якщо немає ніякого росту, то життя припиняє своє існування. Якщо немає росту в безкорисливості, егоїзм прийде знову. Це дуже просто. Давайте прочитаємо ще.

«Християнин росте духовно, співпрацюючи з Божественними силами. Усвідомлюючи своє безсилля, ми повинні розвивати всі даровані нам здібності для того, щоб набути більш повний досвід з Богом. Як рослина вкорінюється в ґрунті, так і ми повинні більш глибоко вкорінюватись у Христі. Як рослина вбирає сонячну енергію, росу і дощ, так і ми повинні відкривати свої серця Святому Духу. Ця робота повинна здійснюватись „не війнством, і не силою, але Духом моїм, говорить Господь Саваот“ (Захарії, 4:6). Якщо ми всім своїм єством будемо покладатися на Христа, „Він прийде до нас як дощ, як пізній дощ, як пізній дощ зросить землю“ (Осії 6:3). Як Сонце праведності, Він зійде для нас, і буде „зцілення в проміннях Його“ (Малахії 4:2). Ми „розцвітем як лілея“, як „виноградна лоза“ (Осії 14:6—8). У всьому покладаючись на Христа, як на свого особистого Спасителя, ми будемо рости в Ньому постійно» (*Наочні уроки Христа*, с. [66.1]).

Коли ви сієте зерно, то на початку здається, що нічого не відбувається. Але коли ви їсте його, усе стається швидше, тому що крохмаль зерна перетворюється в цукор, насичуючи вас і даючи вам енергію. Результати негайно виявляються в вашому житті. Але коли ви кидаєте зерно в землю, то воно лежить там деякий час. Нічого не трапляється. Нетерплячі люди кидають оком на це і кажуть, «Це не процвітаньня». Що би вони сказали про маленьку групу послідовників Ісуса? Хіба вони процвітали? Нетерплячий спостерігач так би не сказав, якщо б не побачив справжнього росту. З другої сторони, коли більше часу виділяється для дослідження ситуації, ми можемо побачити, що в цьому був життєвий принцип. Бог дав тому

росту життєвий початок. Бог дав йому успіх. Коли це Божественне вливання не присутнє, не буде ніякого росту.

Коли ми дивимось на принцип егоїзму і користі, то бачимо, що ці речі ростуть, але Божественного життя там нема. Через це вони фактично несуть зерно смерті.

Яке насіння несе в собі наша установа? Насіння життя, чи насіння смерті? Це залежить від нас. Це залежить від мого відношення. І це, звичайно, залежить від мого зв'язку з Джерелом життя.

«Пшениця дає „перше вуна, потім колос, а тоді повне збіжжя на колосі“. Повноцінне і вагове зерно — ось ціль землероба при сівбі і вирощуванні рослин. Сіячу потрібен хліб, для голодного і насіння для майбутнього врожаю. Так і Божественний Землероб чекає жнив, як нагороду за свою працю і жертву. Христос намагається відтворити Себе в серцях людей, і Він робить це [іншими словами, як Ісус сказав відносно себе, якщо зерно не впаде і не помре, воно залишиться одне. Він сказав це також і до нас: „Якщо ви не впадете в борозну потреб цього світу, то ви залишитесь одні“. Ісус бажає, щоб були видні плоди.] через тих, хто вірить в Нього. Ціллю християнського життя являється принесення плоду, відтворення характеру Христа в віруючому, щоб відтворити його потім в інших людях.

Рослина проростає, розвивається і приносить плід не для самої себе, але щоб давати „насіння тому, хто сіє, і хліб тому хто їсть“ (Ісаїя 55:10). Так і людина не повинна жити тільки для себе. Християнин представляє Христа в цьому світі, щоб привести до спасіння інші душі.

Не може бути духовного росту і справжніх плодів в житті людини, якщо вона зосереджена на собі. Приймавши Христа як свого особистого Спасителя, ми повинні забути про себе, і постійно допомагати іншим. Говоріть про любов Христа, розповідайте про Його доброту і чуйність. Виконуйте всі свої обов'язки. Носіть в своєму серці тягарі інших, і всіма засобами, які є в вас, намагайтесь спасти загублених. Коли ви приймаєте Дух Христа, Дух безкорисної любові в служінні іншим, ви самі будете рости і приносити плід. В вашому характері будуть дозрівати прекрасні плоди Духа. Ваша віра буде рости, ваші переконання зміцнюватись, а ваша любов буде ставати досконалішою. Все більше і більше ви будете уподібнюватись Христу у всьому, що є чистим, благородним і прекрасним.

„Плід духа: любов, радість, мир, довготерпіння, віра смирення, стримання“ (Галатам 5:22, 23). Цей плід ніколи не загине, але принесе по своїй подобі нові плоди для жнив і вічного життя.

„Коли ж дозріє плід, негайно посилає серп, тому що настали жнива“. З великим бажанням Христос чекає цього в своїй церкві. Коли характер Христа повністю відіб'ється в Його народі, Він прийде, щоб назвати їх Своїми.

Перевагою кожного християнина є не тільки чекати приходу нашого Господа Ісуса Христа, але й постійно наближати цей урочистий момент (2 Петра 3:12). Якщо би кожний що вимовляє Його ім'я, приносив плід в славу Його, як швидко весь світ був би засіяний насінням євангелія. Як швидко дозрів би останній великий врожай, і Христос прийшов би, щоб зібрати дорогоцінне зерно» (*Наочні уроки Христа*, с. [67.1—69.2]).

Принесення плодів і безкорисливість — це ключ. Принести плід означає, що дух безкорисливості буде відтворений в інших, що дух, яким ви будете установу буде помножений в тих, хто будує подібні установи. Це і є уся ціль приходу Ісуса в цей світ. Після чого Він прийде знову, щоб забрати свій народ додому. Це є збирання врожаю серпом.

Давайте прочитаємо, ще одну цитату з *Івана*.

«Я правдива Виноградина, а Отець Мій Виноградар. Усяку галузку в Мене, що плоду не приносить, Він відтинає, але всяку, що плід родить, обчищає її, щоб рясніше родила. [Вся ціль полягає в тому, щоб принести плоди. Галузка постійно працює, щоб приносити більше плодів.] Через Слово, що Я вам говорив, ви вже чисті. Перебувайте в Мені, а Я в вас! Як та вітка не може вродити плоду сама з себе, коли не позостанеться на виноградині, так і ви, як в Мені перебувати не будете» (*Івана* 15:1—4).

немає росту
=
смерть

Ісус спостерігає за галузками. Кожну галузку, яка не приносить плоду Він зрізує. Це не означає, що Він лише спостерігає для того, щоб знаходити небезкорисливих і відрізати їх Своїм серпом. Це не є в характері Христа. Ця цитата говорить нам, що той, хто не приносить плоду, — залишається один, — відділений від життя. І вони

зів'януть і помруть. Установа яка перестає рости в безкорисливості, зрештою в'яне і помирає. Вона не буде відрізана безпосередньо Богом, але вона просто перестане мати в собі початок життя, яке йде від одного Бога. Тільки безкорисливість — безкорисливий дух, який виявляє себе в служінні світові, приносить успіх. Це таємниця того, коли ми не бачимо успіху. Запитайте себе, як дух безкорисливості може рости? Це є те, що важливо. Це те що повинно бути зроблено. Запитайте себе «де я залишив дух безкорисливості? Де я ще існую задля себе?»

Коли ми дивимось на християнських піонерів і місіонерів, то бачимо, що вони віддали все. Вони досягли великих результатів. Подумайте про те, чого досягнули Хадсон Тейлор, Вілліам Кері та інші. Чому? Вони мали один принцип в житті: Божественний принцип був керований духом самозречення. Тільки тоді, коли цей дух відтворюється, будівництво установи досягає успіху.

Я сподіваюсь, що ми розуміємо ці речі, на які вказує нам Боже слово і будемо відповідно обирати дорогу. І на цьому я би хотів закінчити наше вивчення